

మ

నిషికి చావు తప్పదని అందరికీ తెలుసును. ఎప్పుడు పోతార్ యెవరికీ తెలియదు. ఇన్నాళ్ళు బతగ్గల నని ధైర్యం చేసి చెప్పగలిగిన వారెవరూ లేరు. ఇంట్లో యెవరికీ తెలియకుండా పోయిన వారున్నారు. దీర్ఘాయువు గురించి ఉపన్యసిస్తూ గుండె ఆగి బాధ అన్నా లేకుండా పోయిన వాళ్ళూ వున్నారు. వేదాంతం, పరలోక ప్రయాణ రహస్యం యివన్నీ సాకల్యంగా మనస్సు కెక్కించుకుని, తీరా చావు

దగ్గర పడుతోందంటే భయపడుతూ పోయిన వాళ్ళున్నారు.

పోతున్నానని చెప్పి పోయిన వాళ్ళు నెరుగుదుం. మరో పదేళ్ళ దాకా జీవితానికి యేం ఫరవాలేదని, హస్త రేఖలూ, జన్మ నక్షత్రం చూపించుకుని చెప్పించుకున్న మర్నాడే పోయిన వాళ్ళు లేక పోలేదు. మనిషికి చావంటే యేవిటో విజ్ఞాన శాస్త్రం చదువుకున్న వారందరికీ తెలుసును. మనిషి గతం అంతా మృత్యు ఘోష వెదజల్లిన చరిత్రే కదా!

ఆ రోజు మధ్యాహ్నం, నట్టెండలో కాలు తూన్న చితికి దూరంగా కూర్చుని అతనెందుకలా యేడుస్తున్నాడు?

అతనికి తెలియకనా, మనిషికి చావు తప్ప దని?

పురోహితులు వేద పఠనం చేస్తున్నారు. చితి మంచి పాగలు రేగి నలుమూలలా శూన్యాన్ని వెతుక్కుంటూ పోతున్నవి. ఆ మరణించిన

ఆకాశం

మనిషి కాపిన కలలూ, మోసిన వెతలూ అన్నీ అక్కడికే చేరుకుంటున్నవి.

ఆ నట్టెండలో యేడుస్తున్న అతనొక్కసారి ఆకాశం లోకి చూశాడు. మార్యరశ్మి తీక్షణంగా వుంది. కమలు చీకట్లు కమ్మినాయి. వెలుతురుకోసం వెదికితే చీకటి ప్రాప్తమవుతోందెందుకనుకున్నాడు. ఇదేనా వృష్టి రహస్యం? చావు బతుకు ల మధ్య విభాగ రేఖ అదేనా?

అతనలో చిస్తున్నాడు. ఆ మరణించిన వ్యక్తి జీవితాన్నంతా శోధిస్తున్నాడు. ఆయన సాధించిందేమిటి? ఆయన సాధించింది ఆ మరణం తప్ప మరొకటి కనిపించడం లేదు. ఆయన జీవించాడు. అంతే. ఆ జీవించడంలో కళాత్మక, ప్రీ యామాసం, ప్రజా హితక కాంక్ష, తాత్విక వైరాగ్యం

ధిష్ణు ధిష్ణుంగా ప్రబుద్ధమయిన మూల వాస్తవం. ఆ చివరి దశలో, తాత్విక నైరాగ్యం ఆయన మనస్సును వశం చేసుకున్న రోజుల్లో కూడా, పరస్త్రీ దేహాన్ని ఆయన సర్వస్వం సమాశ్రయించుకునే పున్నది. ఆవిడ నితంతువు. కొంచెం దూరపు బంధువు. చెల్లిలి వరస! నైరాగ్యంతో పాటు నితంతు సంపర్కం పెరిగి, కుటుంబానికి దూరం కాదగ్గ వరిష్టితి కూడా యేర్పడింది.

ఆ చితి కాలతూనే వుంది. నెత్తిమీద తునాలు కప్పకొని యింటికి బయలు దేరాడతను. ఆ కుగ్రామంలో, దారి పొడుగునా, జనం జలిగా ఆతని

వంకే చూస్తున్నారు.

ఇట్లు నిశ్శబ్దంగా వుంది. ఆతని కాళ్ళు వాటికి పోతున్నవి. పింహద్వారం వమీపించాడు. బయటనే నిలిచి పోయాడు. వెనక్కి తిరిగి వక్క గుమ్మం నుంచి దోడ్లో బావి దగ్గరికి పోయాడు స్నానం చెయ్యడానికి.

దోడ్లో చాలా మంది జనం వున్నారు. వక్కన తుంపి కోటకు వక్కగా ఆ అమ్మాయి కూర్చునుంది. ఆ మరణించిన ఆయన పెద్ద కూతురు. అకస్మాత్తుగా ఆతనా పిల్ల ముఖంలోకి చూశాడు. ఆతని చూపుల్లో జాలి

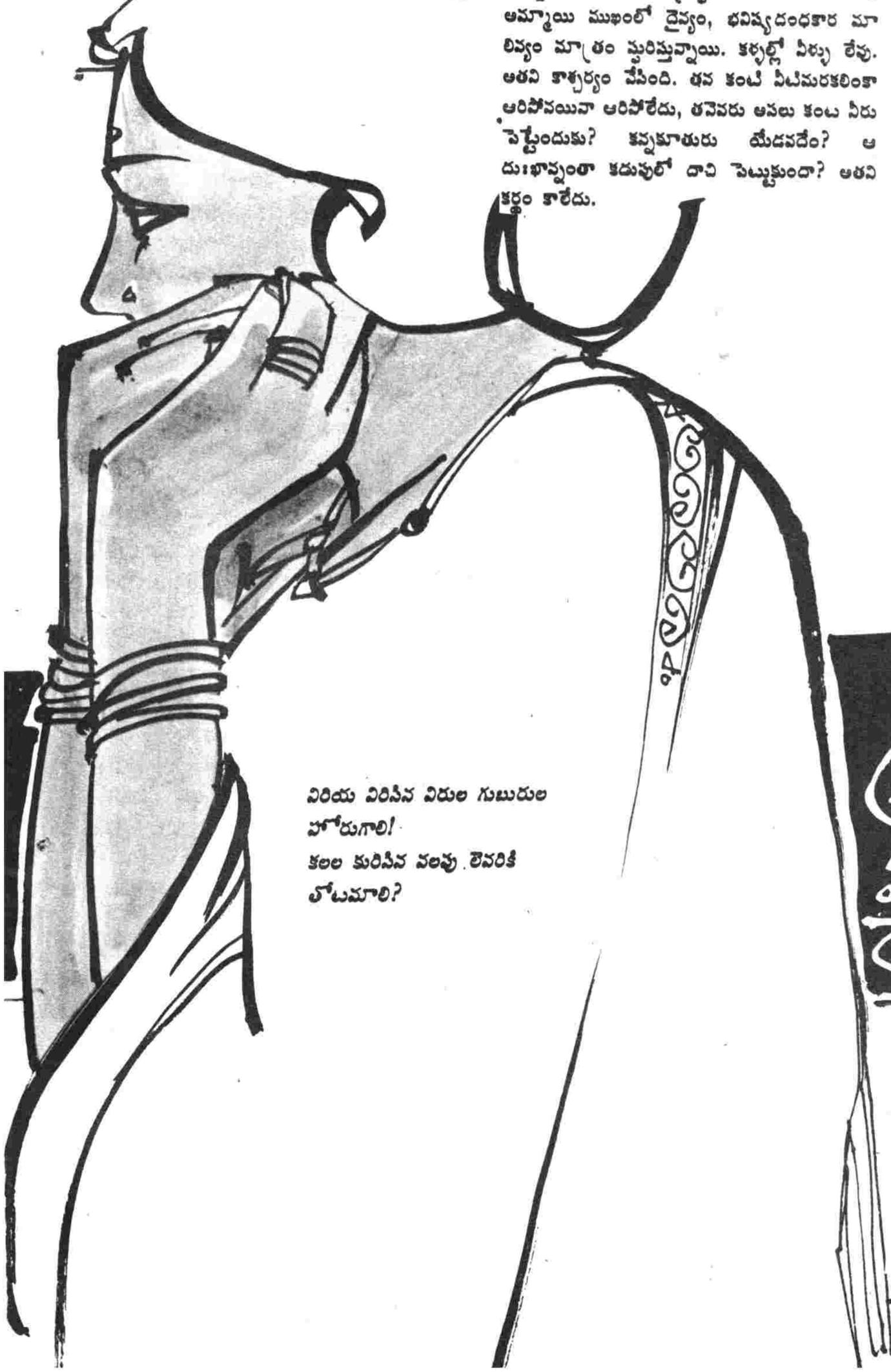
తప్ప మరొక భావం ప్రస్థులం కావడం లేదు. ఆ అమ్మాయి ముఖంలో దైవ్యం, భవిష్యదంధకార మా లివ్యం మాత్రం వురిస్తున్నాయి. కళ్ళల్లో నీర్లు లేవు. ఆతని కాళ్ళర్యం వేసింది. తన కంటి నీటిమరకలింకా ఆరిపోవయినా ఆరిపోలేదు, తనవరు అనలు కంట నీరు పెట్టేందుకు? కన్నకూతురు యేడవదేం? ఆ దుఃఖావృంతా కడుపులో దాచి పెట్టుకుందా? ఆతని కర్ణం కాలేదు.

ఆ అమ్మాయి కూచున్న వోటికి వెనక వే బావి వుంది. తరతరాల నుంచి ఆ బావిలో నీర్లు తోడుతూనే వున్నారు. ఒక్క సారయినా నీరింకిన పాసిన పోలేదు. ఆ అమ్మాయికి ఆ బావికి ఒక తెగని సంబంధం వుంది. ఆ అమ్మాయి అంతరంగంలో అట్టుడుగున దాచి పెట్టు కున్న రహస్యం ఆ బావికే తెలుసును. అయితే బావికి పూర్వ స్మృతి పోయి వుంటుంది. పాత నీరు పోయి యేనాదాయె. వాటి గర్భంలోనే విరజిమ్ముకున్నది. ఇంత వరకూ, అనేక విధాలుగా యెందరో అనుకున్నారే తప్ప ఆ రహస్యాన్ని యిదమిత్థంగా కనుక్కున్న వారు లేరు. ఆ రోజున ఆ అమ్మాయి బావిలో వడినప్పుడు, ఆ పిల్లకి, విడిచి పెట్టిన మొగుడికి మధ్య యెంతో అగాధం వుందని మాత్రం తండ్రి తల్లి గ్రహించారు. ఎలా గయితే నేం బతికి బయలు వడింది.

బావిలో మునిగి తేలుతూన్న ఆ ఘడియల్లో ఆ అమ్మాయి ఆకాశం వంక చూసింది. బతుకునయి ఆకలేదు. ఈ జగత్తులా, తన మనుస్సును కోడి గుడ్డను చిదిపి చితికి వేసినట్టు ద్రవి భూతం చేసింది. ఆపులులేని, ఆశలు లేని ఈ అవసీతలంలో తన జీవితం వ్యర్థమనుకున్నది.

మృత్యువు కాలిక్రింది రసాతలంలో ఆహ్వానం వర చినా, ఆకాశంలో జీవితం సమస్తం చిత్రణం కావడం చూసింది. ఎండా వానా, నెలుగూ నీకటి, ఉరుమూ మెరుస్తూ, యిన్ని యిముద్దుకున్న ఆకాశమే భూతం జీవితాలకు ప్రతి ఫలకం. నిన్ని సుందర మరుచిరాలయిన జలదాలు పాంప గమనంలో అవధి తెలియకుండా పోతూ అకస్మాత్తుగా కరిగిపోడం చూసింది.

స్వప్నంకాని, సత్యం కాని ఆకాశం ఆ రోజున, ఆ మృత్యు సన్నిధాన దివ్య క్షణాన ఆ అమ్మాయిని ఆస్తవద నంతో ఆదరించింది. "రాతల్లి!" మృత్యునంటే భయం

విరియ విరిసిన విరుల గుటురుల హోరుగాలి!
కలల కురిసిన వలపు లెవరికి తోలమాలి?

అమ్మాయి మరణ రాజకీయం

దేవికి? శ్యావకు బంధ విమోచనం మరణం తల్లి! వాలో స్వేచ్ఛగా విహరించనీ! నీ శరీరాన్ని వాడిలి, నీలో అణగారిన ఆశల్ని తెచ్చుకో రాతల్లి!"

ఆ వాటి నుంచి ఆకాశం వంక చూసి వన్నడల్లా, ఆ అమ్మాయి మనసు జలభారంలో చలింనే మేఘంలా విహ్వలిస్తూంటుంది. వికాంతంగా యెప్పుడయినా ఆరు బయట ఆపరాట్లాం కానీ, అర్థరాత్రి కానీ కూచుంటే ఆకాశం చూసి వణికి పోతుంటుంది. మళ్ళీ అదే పిలుపు కాలి క్రింది రసాతలం నుంచి తిరిగి అదే ఆహ్వానం.

ఊరికవతల చితి కాలుతూనే వుంది. బావికివతల తల వంచుకుని ఆ అమ్మాయి కూచునే వుంది. ఏనాలోచి స్తోంది?

తండ్రి దమ్మిడి మిగిల్చి పోలేడు. గంపెడంత సంసారాన్ని విడిచి పెట్టి పోయాడు. పెళ్ళికి ఈడు వచ్చిన పిల్లలూ, జ్ఞానం రాని సాపలా వున్నారు. వాళ్ళగతి?

ఉన్న అన్నగారా, వయసు వచ్చినా లోకామభవం లేనివాడు. తన ఈ నాటి పీఠికి అన్నగారి ప్రాబల్యమే పరోక్షంగా కారణం. చిన్నతనం నుంచి చెల్లెలి భావాలకు, ఊహలకూ, ఆదర్శాలకూ లోనదిద్ది పెట్టాడు. మనకు కావలసిన ప్రపంచం యిది, రావలసిన ప్రమాదం యిది' అని కలలు గాశారు. గాలిలో మేడలు కట్టుకుని అందులో తిష్ట వేశారు. కల్పించుకున్న ప్రపంచమే నిత్యం కనిపించేది కాని, రానున్న ప్రభంజనం తట్టు కునే ధైర్యం కానీ, మనస్సు కానీ అలవడ లేదు.

మొదటి రోజున పడగదిలో ప్రవేశించగానే "ఈ శరీరాన్ని మీకు అప్పగించేందుకు వచ్చాను. మనస్సు మాత్రం మీ వశం గాదు". అని యెంత సాహసంతో భర్తతో అన్నది?

ఆ భర్త సంసార ముఖాన్ని ప్రతి పాదించేందుకు వచ్చి, ఆ మాటల్ని విని చకితుడయి పోయిన మూల వాస్తవం. ఆకస్మాత్తుగా పుస్తకం చదువు తూంటే, కథ విజమయి ఎదుట సాక్షాత్కరించినట్టయింది. ఆ నాటినుంచి యిరువురికీ ఎడబాటయి పోయింది.

ఇంత వరకూ, మనస్సు శరీరం— ఈ రెంటికి మధ్య యెత్తుగా దట్టంగా పెరిగిన ఏడలు కరిగి పోనే లేదు.

ఇన్నాళ్ళూ తండ్రి బలికున్నాడు కనక తనేనే చేసినా సరిపోయింది. అనాటి వరకూ తన కొకటే సమస్య పీడాకరంగా వుండేది. ఈనాడు తనే ఒక సమస్య అయిపోయినట్టు భావించుకున్నది. కుటుంబ యాత్ర జరగవలసి వుంది. తండ్రి వున్నాళ్ళూ యేం లోపం లేకుండా కాలం గడిచి పో యింది. ఎలా సంపాదించే వాడో, యెక్కణ్ణించి తెచ్చేవాడో కాని, కించిత్తు లోపం

లేకుండా సంసారాన్ని వెట్టుకోచ్చాడు. ఆయన కమమూసిన రోజునే, యింటిల్ల పాదీ కళ్ళు తెరిచారు. వర్తమానం శూన్యం. భవిష్యత్తు అమమూనా వృధం.

ఈ పరిస్థితిలో తన విద్యుక్త ధర్మం కోసం వెయ్యికళ్ళతో వెదుకుతోంది.

చెల్లెళ్ళకు పెళ్ళిళ్ళు కావాలే. అత్త వారింటికి మీ పెద్దమ్మాయి యెందుకు పోలేదని ఎవరన్నా అడిగితే?

అన్నయ్య పంగతి మాస్తే ఆదో విధంగా వుంది.

సీతని విమయినా సరే పెళ్ళి చేసుకోక మానని కూచున్నాడు. సీతకి పెళ్ళయి ఏనాడాయె? శాసన ప్రకారం మళ్ళీ భర్త బలికుండగా సీతకి పెళ్ళి జరగడం అసంభవం. శాసనం కన్నా సమాజం మరింత దుష్కరం కదా! తనకా పంగతి మొదటి సారి అన్నయ్య చెప్పినప్పుడు, తను కూడా తనకి తెలికుండానే ఉత్సాహ పడింది., మరోసారి పిల్ల తనలాగే విడి పోయి తిరిగి పెళ్ళి చేసుకోవలం ఎంత నుంచి మూలు? అప్పుడు కుటుంబంలో తవ్వెవరే వంటారు.?

అతను స్నానంచేసి నీళ్ళగదిలోంచి వస్తున్నాడు. ఆ అమ్మాయి ఆత పత్రంలా రెపరెపలాడతూ వణికి పోతున్నది.

అతనికి పలకరించే ధైర్యం లేక పోయింది. తల్లెత్తి ఆకాశంవొంక చూస్తూ కంపించి పోతున్నది.

కొంచెం సమీపంలో నిలబడి... "మీరిలా ఆధైర్య పడితే యెలా?... మీ తరవాత చిన్న పిల్లలు. వాళ్ళకి ధైర్యం చెప్పాలిగా... "అని తనేనే మాటాడు తున్నాడో

తెలికుండానే అంటున్నాడు. అతననే మూలలు ఆ అమ్మాయికి వివబడు తున్నట్లు లేదు. అతను మాత్రం అగలేడు. "మీరు మీ విషయమై ఏమీ చింతించకండి. జరగవలసిన దానికి కర్తలం నునం. జరిగిన ప్రమాదానికి కారకులు మీ రెవ్వరూ కారు. మీ తండ్రి గారు నీతి పరులయినా కాక పోయినా మనోసాహసీకుడు. నమ్మిన వ్యవహారంలో పట్టు బట్టి పనిచేసే నాడు.."

ఆకస్మాత్తుగా ఆ అమ్మాయి లేచి నిలబడింది. వీర చెరగులు చలిస్తున్నవి. కళ్ళల్లో నీళ్ళు పొంగి పోయినవి. అతని ముఖంలోకి తదేక దృష్టితో చూస్తున్నది. అలా ఎంత సేవని? ఆ అమ్మాయికి స్పృహలేదు. అతని కేం చెయ్యాలో అర్థం కాలేదు. బయట విధి గుమ్మంలో జన సమ్మర్తం వినిపించింది.

సృశానం నుంచి అంతా వొస్తున్నారు. అతనిం ట్లోకి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ రాత్రి మేడ మీద ఆ అమ్మాయి, అన్నగారూ! తమ్ముడూ కూచుని మాటాడుతున్నారు.

అమ్మాయి ఉద్యోగం చేస్తా నంటోంది.

అన్నయ్య మనస్సుతా సీతని ఎలా తెచ్చుకోవాలన్న అనే సమస్యపై లగ్నవయి వున్నది.

తమ్ముడు తమ్ముడే కాని లోబుట్టువు కాదు. తండ్రి ఒక వితంతువును ప్రేమించగా కలిగిన ఫలం. ఆ కుర్రాణ్ణి తతిమ్మా పిల్లలలో పాలు పెంచుతూ వచ్చారు. ఈనాడతనికి ఆకాశం భూమి తప్ప మరో ఆధారం లేకపోయింది. తల్లి తమ్ము కవగానే చచ్చి పోయింది. ఇప్పుడు తండ్రి పోయాడు.

అతనికి గతం తప్ప వర్తమానం, భవిష్యత్తు లేనే లేవు. అందుచేత అన్నా, అక్కా వేసే ఆలోచనలో పాల్గొనేందుకు ధైర్యం లేకపోతోంది. అతనికి. తను కష్టపడి కుటుంబానికి సహాయపడ వలెనే ఆకాంక్ష వున్నది. వుంటే మాత్రం తరవాత యేం కామన్నది? తనేవరు? కుటుంబానికి తనకీ యిన్నాళ్ళూ వున్న ఒక్క బంధం తెగిపోయింది. ఆ బంధ నిముక్తితో నల్లడలా ఆంధకారమే ప్రాప్త నుయిందతనికి. ఇల్లు విడిచి వెళ్ళి పోవాలనే అతని ఆత్మలో నిక్కయం. ఆచిరకాల వరిచయం, అర్థం కాని బాంధవ్యం అతన్ని వెనక్కి లాగుతున్నవి.

"మీరేం చెయ్యమంటే అది చేస్తాను" అన్నాడు.

పక్క గదిలో చీకట్లో కూచుని అతనాలోచిస్తున్నాడు. మనిషికి ఆత్మతా, మనస్సు ఈ రెండే మనవతా లక్షణాలు. రక్త సంబంధం ప్రణయరక్తి యివన్నీ తాత్కాలికాలే కాక కృతిమ సంబంధ ప్రేరకాలు. తనెందుకంత దూరం వచ్చినట్టు? ఆ చచ్చిపోయిన వ్యక్తితో యేం బాంధవ్యం? ఆయనకీ తనకీ కలస్తేహమే కదా బాంధవ్యబంధం. ఈ కుటుంబానికి ఈ గతి దేవికి ఈ రోజున? పరిణతి వెందని మనస్సుకు వ్యధ తప్ప మరో గత్యంతరం లేదు. వయస్సు వచ్చినా పిల్లల కెవరికీ మనస్సు పరిణతి పొందలేదు. అసమర్థాన ఆదిలోనే వారిభావాలు అభివ రించినవి. బతకడం ఎవరికీ దుర్లభం కాదు. ఇంట్లో ఊడిగం చేసే దాసీ జనానికి పిల్లలు లేరు? సంసారాలు చెయ్యటంలా? వాళ్ళకి ఆవందం తృప్తి లేవా? అలాగే జీవనం జరక్క పోవడం అన్నది కల్ల...

ఆ రాత్రి చాలా సేపు వాళ్ళు ముగ్గురూ దీర్ఘంగా

చర్చ చేశారు. జీవితం మళ్ళీ ప్రారంభమయింది.

పదో రోజున వాళ్ళ మేనమానా, తాతా వచ్చారు. మేనమాన అంటే కేవలం మేనమాన కాదు. తాతా అంటే. ఆ మరణించిన వ్యక్తికి పితంబ్రీ, ఆయన అల్లుడూను.

తాతాగారు ఉచితంగా నలవో చెబుతారు. బాధ్యత నెత్తి మీద చేసుకోరు. మేనమాన నలవో యివ్వటమే కాక, కంగజేసుకుంటారు. ప్రతి చిన్న వ్యవహారం రోమా. తాను చెప్పినట్లు ప్రతి వారూ వివాలని ఆయన కొక జీవిత పరమావధి. బాధ్యత మళ్ళీ కించిత్తు లేదు.

మేనమానకు వచ్చేందు మంది సంతానం ఏద్ర మినహాయిస్తే, కళ్ళు మూసుకోవంత కాంమూ ఆయన వేదో మాటాడుతూనే వుంటాడు. దానికి సందర్భమూ, బాధ్యతమూ అవసరం. సరాయి వాణ్ణి యే విధంగా చిన్న బుచ్చాలనే ప్రయత్నం తప్ప ఆయన ధోరణిలో, ఆలోచనలో, ఆచరణలో మరొకటి కనిపించదు.

తాతగారూ, మేనమానా యిద్దరూ కలిపి ఆలో చించుకున్నారు.

కుటుంబాన్ని నైతిక పతనం నుంచి తప్పించ వలెననే సంకల్పం వాళ్ళిద్దరిదీ.

అమ్మాయిని యేదో విధంగా తిరిగి మొగుడి దగ్గరికి సంపించాలి. అబ్బాయికి వేరే వివాహం వెంటనే చేయించి తప్పడు ప్రోవ మంచి మళ్ళించాలి.

ఇంట్లో భోజనం, కర్మకాండకు కావలసిన ఖర్చూ యెలా జరుగమన్నదో వాళ్ళకి తట్టలేదు.

అమ్మాయి అంటే మానకు ప్రాచుషము పగ. మొగుడి దగ్గరికి యెందుకు పోదు అన్నదే ఆయనకి వసువ్య. ప్రీ అంటే పిల్లల్నికనే యంతంగా ఆయన పరిగణించడం పరిపాటి. జాన చెట్టు యెన్ని కాయలు కాస్తే అంత ఆనందం తప్పి తోట మారికి. ప్రీ యెంత మంది పిల్లల్ని కంటే అంత ఆనందం ఆయనకి.

అమ్మాయి మనస్సు కమక్కువి తగిన ఆలోచన చెప్పవలెనని లేదు. అమ్మాయిని మొగుడి దగ్గరికి సంపించి బలాత్కారంగా కావరం చేయించాల్సి ఆయన అంతరంగంలోని అభిలాష. అందు కోసం ఆయన యేం చెయ్యడానికన్నా పిద్ధంగా వున్నారు.

అమ్మాయి నీతిమంతులాల కాదని ప్రారంభించాడు. స్కూల్లో చదువు తున్నప్పుడు ఎవరో కుర్రాడితో లేచి పోయేందుకు ప్రయత్నం చేసిందని పదేళ్ళ క్రింది గాఢమ జ్ఞాపకం చేశాడు. అమ్మాయికి అసలు ప్రీత్యం వుందో లేదోనని అనుమానం అని కూడా అన్నాడు.

మొగుడి దగ్గరకు సంపించేందుకు తనెన్ని సార్లు ప్రయత్నం చేశాడో, ప్రతి ప్రయత్నాన్ని ఆ అమ్మాయి యే విధంగా ఎదురిస్తూ నిశలం చేసిందో యేకరువు పెట్టాడు.

బంధువులంతా వెళ్ళి పోయే రోజున తాతగారు ప్రత్యేకంగా అమ్మాయిని పిలిచి భర్త దగ్గరికి పోవాలని గట్టిగా చెప్పారు. గతాన్ని మరిచి పోదలచుకున్నానని ప్రత్యుత్తర టిచ్చింది.

పట్నం వచ్చి ఉద్యోగం చేస్తుంటే నీ శీలాన్ని కాపాడుకునే ధైర్యం వుందా? అని నిస్సంకోచంగా అడిగారు. ప్రమాణం చేసి చెప్పింది, కుటుంబానికి

తనమూలకంగా యే విధంగానూ కళంకం ఆపాదించనని.

మేనమానకు దీంతో తప్పి కలగలేదు.

ఇంట్లో అందరి కన్నా బంధువుగా తిరుగుతున్న అతని మీదకు మళ్ళించారు ఆలోచన. అతనెవరు? ఎందు కొచ్చాడు? ఈ కుటుంబంలో ఏం సంబంధం? అమ్మాయికి అతనంటే అంత ఆదరం యెందుక? అబ్బాయికి అతనంటే అంత అభిమానమెందుకు? అమ్మాయికి, మొగుడికి మధ్య అతనొక మేరు పర్యతంలా కనిపించాడాయనకి?

తండ్రికి అవరకర్మలన్నీ పూర్తి అయ్యాక కుటుంబం పట్టణానికి వచ్చేవారు. రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ తండ్రిని గురించి చింతించడం మానేశారు. అన్న గారికి సీతా

నికు తెలుసా? ఇప్పుడు మవ్వెవరో నాకు తెలిదు! వెమ్మది వెమ్మదిగా అశాంతి నన్ను ఆనహించి నా వసుస్త ఇంద్రియాలని పశవరుచుకుంటుంది! మవ్వెక్కడో... నీ టేబుళ్ళమధ్య వున్నకాల్లోనో... వా మనసులోనో... కొండ చిలువలా కదులుతూ ఉంటావు లీలగా నీ జ్ఞాపకం పొగమంచు చిత్రం! అయినా ఇప్పుడు మవ్వేమైతే నాకేం?? నాకు నేనే ఒక వెలిసిపోయిన వర్ణాన్నె నిర్దీపంగా కనబడుతున్నవేళ అసలు ఇప్పుడు ఎవరేమైతే నాకేం? నీ అనుభవమూ నన్ను వెన్నాడని కూన్యంలో ఇల్లు కట్టుకున్నాక నీ వెత్తుటి వెచ్చదనమూ తాకని విశ్వజ్వలంలో ఇప్పుడు నీ తోట నిరబూస్తే మాత్రం నాకేం? పరవాలేదులే! ఈ చలి తుఫాను రాత్రి నీ బురఖా మవ్వు తగిలించుకో! నా వేషం నేనూ కడతాను

మవ్వు నిజంగా సామితివి!

నీ అహాన్ని మవ్వు కాపాడుకో! నా దుఃఖాన్ని నేనూ రక్షించుకుంటాను! సాదుబడ్డ బావలా... ఇప్పుడు ఎవరు ఏమైతే మాత్రం మనకేం?? అప్పట్లో నీ బొమ్మ నా కంటే తెరమీద కదలాడినప్పడో... నా స్పృతులు నీ కలలని తాకినప్పడో... తంగేడు పూ గుత్తులు గాలికి తలలూచినప్పడో గులకరాళ్ళూ... సెలయేళ్ళూ... పిల్లనగ్రోవి... పిల్లాడి నవ్వు... చెట్టు కింద నేనూ... నా చుట్టూ పొగడపూలూ... వున్నకంలో ప్రేమగీతం... పొద మధ్యలో కుందేలు పిల్లా... ఇప్పుడవి నీ చేతులు కావు ఇప్పుడిక నా మవ్వు కావు నేనొక నిరంతర రాత్రివి! మవ్వు నిజంగా సామితివి!!

-జయప్రభ

తనమూలకంగా యే విధంగానూ కళంకం ఆపాదించనని.

మేనమానకు దీంతో తప్పి కలగలేదు.

ఇంట్లో అందరి కన్నా బంధువుగా తిరుగుతున్న అతని మీదకు మళ్ళించారు ఆలోచన. అతనెవరు? ఎందు కొచ్చాడు? ఈ కుటుంబంలో ఏం సంబంధం? అమ్మాయికి అతనంటే అంత ఆదరం యెందుక? అబ్బాయికి అతనంటే అంత అభిమానమెందుకు? అమ్మాయికి, మొగుడికి మధ్య అతనొక మేరు పర్యతంలా కనిపించాడాయనకి?

తండ్రికి అవరకర్మలన్నీ పూర్తి అయ్యాక కుటుంబం పట్టణానికి వచ్చేవారు. రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ తండ్రిని గురించి చింతించడం మానేశారు. అన్న గారికి సీతా

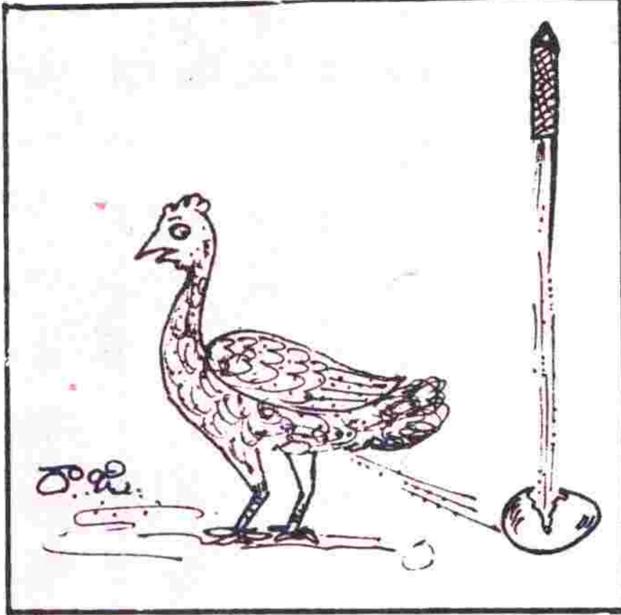
చింతనం మరింత యెక్కువయి పోయింది. తనూ, కుటుంబం ఈ రెండింటికీ వ్యత్యాసం కల్పించేందుకే యిరవయి వాలుగంటలూ ఆలోచిస్తున్నాడు. స్వార్థం మినహాయిస్తే మనిషి జీవితం వ్యర్థం అనే సిద్ధాంతానికి వచ్చాడు.

కుటుంబ యాత్ర సాగుతున్నదే కాని అతని మనస్సుకు శాంతి లభించడం లేదు. మనస్సును ఆలోచించనియడం మానేశాడు. మెలిమెల్లిగా మనస్సును కాస్తా యిరుపురి వశం చేశారు.

అందులో ఒకాయన చదువు కున్నవాడు. స్థితిపరుడు, ఉద్యోగం చేసుకునేవాడు. అతనికి స్నేహితులంటూ ఆ పట్టణాన్ని గాలించి వెదికినా

దొరకరు. ఎన్నో విపరీత కార్యాలు చేయవలెననే విపరీత కాంక్షలు. అందుకు ధైర్యం లేదు! ఆ కాంక్షల్ని చెప్పకునేందుకు ఆపులూ దొరక లేదతనికి. ఆయనకి పెళ్ళయి ఒక కుర్రాడు కూడా పుట్టాడు. ఈ కుటుంబానికి కొంచెం దూరపు బంధువు కూడాను. ఆయన అక్కగారే ఆ మరణించిన వ్యక్తి చివరి దాకా అనుభవిస్తూ పోయాడు. ఆయన ప్రేమించాల్సిన అవేదనలో చిక్కుకుని చివరికి నలుగురు పిల్లల్లో ఒక వితంతువును ప్రేమించడం ప్రారంభించాడు. ఆవిడ తన కులానిగ్నానీ, జాతిగ్నానీ చెందనీది. ఆవిడతో మాట్లాడతాడే తప్ప మరేం చేసేందుకు సాహసం లేదు. తన ప్రేమ పురాణాన్ని ఆ అమ్మాయి అన్న గారితో మాత్రమే చెప్పకుని తప్పి పడుతూంటాడు.

యెంత సంస్కారికయినా, అసమర్థంగా తోచక పోదు. ఈ విధంగా సమాజంలో అసహజ ప్రవృత్తి కలవారితోనే ఇటువంటి వ్యక్తులు స్నేహం చేసేందుకు ప్రయత్నిస్తారు. అదే మర్యాదవమసరించి అన్నగారికి ఆయనకి స్నేహం కుదిరింది. ఇతర వ్యాపకాల్లో వారిద్దరికీ ఎంత వైరుధ్యం వున్నా ఈ ఒక్క విషయంలో అధిరుచులు కలిసి పోయినాయి.

వీర కోసం అన్నగారు సర్వస్వం త్యజిస్తానని కూచున్నాడు. త్యజిస్తానని అవేదన పడడమే తప్ప, తస్మాదకంగా కుటుంబానికి దూరం కాగం గుండె లేదు అతనికి.

అయితే పట్టులో బంధువర్గంలోనూ, ఆస్తరంలోనూ ఈ కథ అంతా తెలిసి పోయింది. ఇది కేవలం వ్యధిచారమే అన్నారు కొంచెం పూర్వవార సరాయులు. కొందరు జాలి పడ్డారు. తండ్రి బుద్ధులే వీళ్ళకి దాపురించినవని.

ఆ వితంతువుని ప్రేమించిన పెద్ద మనిషికి మేనల్లు దొకడున్నాడు. ఇరవయి సంవత్సరాల ఈడు వచ్చిందే కాని, స్త్రీ అంటే ఏమిటో అర్థం కాని వాడు. ఆడ వాళ్ళ మధ్య తప్ప తిరగడు. ఎవరయినా స్త్రీ పురుష సంబంధాలపయిచర్చ చేస్తుంటే, బొడ్డు విడవి పసికూనలా తదేకధ్యాసంతో వింటుంటాడు. ఆ కుర్రాడు యిరవయి వాలుగు గంటలూ ఆ అమ్మాయితోనే కాలక్షేపం చేస్తుంటాడు. ఆ అమ్మాయిని ఒంటరిగా ఎక్కడికీ పోవద్దు. అంటే కాదు. సరాయి వాడితో కర్మంజాలక ఆ అమ్మాయి

సంబంధాలూ, వాటికి అనుబంధించిన గాధలూ. తనిలా మాటాడుతూంటే ఆ అమ్మాయి వినాలనీ, తన చమత్కారానికి అభినందించాలనీ అతని అభిలాష. ఆ అభిలాషలోనే తన జీవితంలో కలగని తప్పి కలుగు తూంటుంది.

ఎవరన్నా ఒక స్త్రీ నీతిపరురాలు కాదని తోచినప్పుడు, చంచల బుద్ధి అయిన పురుషుడికి ఆవిడ మీదే మనస్సు పోతుంది., ఆ స్త్రీ అందకతైకానీ కాకపోనీ. అదే స్త్రీ నీతి మంతురాలని తెలిసి వప్పుడు ఎంత వాడయినా ఆవిడనక కన్నెత్తి చూసేందుకు సాహసించడు. ఆ యింట్లో ఆ అమ్మాయి యే కారణాన్నయితే నేమీ మొగుణ్ణి విడిచి పెట్టండి. అది

కట్టుకున్న పెళ్ళాం చచ్చి పోతే బాగుణ్ణిమ కున్నాడు. వృద్ధుడయిన తండ్రి ఎప్పుడు పోతాడా అని రోజులు లెక్కించడం ప్రారంభించాడు. అతని మనస్సు పగిలిన గాజు పెంకుల కుప్ప. ఒక్కొక్క పెంకుతోనించి ఒక్కొక్కరూపం కనిపిస్తూంటుంది. తన జీవితంలో ప్రేమ ఫలం లేక పోవడంమే ఒక పెద్ద లోపం అని గాధ విశ్వాసం. ఆ ఒక్కలోపమూ పూర్తి అయితే తన బతుకు పరిపూర్ణమవుతుందని ఆశయం. పగలల్లా తలకు స్థిమితం వుండడు. సాయంకాలం కాగానే వాళ్ళింటికి పోయి కూచుంటాడు. గంటల కొలదీ ఆ అమ్మాయి అన్నగారితో వ్యర్థ ప్రసంగం చేస్తూంటాడు. ఏ ప్రసంగం చేసినా అందులో ముఖ్యాంశం స్త్రీ పురుష

Shop: 76711
Resi : 74311

MAKE YOUR LIFE SWEET WITH

Karachi Sweet Meats
Fort-Gate, Rajahmundry-533101.

ఫోన్: 75381

పట్టు మరియు ప్యాన్సీ చీరలకు

బందన కంచితార్కిన్

తడిసెక జంట్స్ క్లాత్ షోరూం

కాటగుమ్మం - రాజమండ్రి

మాటాడితే, అతనికి బాధాకరంగా వుంటుంది. ఆ దృశ్యాన్ని వికృతం చేసి వేరే పుస్తకంలో రాసి పెట్టుకునేవాడు. ఇతర్లలో మాట్లాడ కుండా చేసేందుకు, అమ్మాయి నీతి పరులకు కాదని వాళ్ళతో చెప్పేవాడు. ఆ మొగాళ్ళు వాణి దుర్మార్గులని అమ్మాయికి చెప్పేవాడు.

చెల్లెళ్ళకు పెళ్ళిళ్ళు కావడం లేదేమీ అని అందరూ అడగడం ప్రారంభించారు. అన్నగారి సంగతి అందరికీ తెలుసును. తండ్రి కీర్తి ఎరుగుదురు. తెలిసినా అన్నగారు తన ప్రయత్నం మానుకోవడం యిష్టం లేక... "మా పెద్ద చెల్లెలు దీనికంతా ఆటంకంగా వుంది" అని జవాబు చెబుతూ వచ్చారు.

ఒక రోజు మేనమాన వచ్చాడు. అమ్మాయి వల్ల కుటుంబం బాగుపడదనీ అమ్మాయి పూర్తిగా చెడిపోయిందనీ ఊరంతా కాకిగోం చేసి వెళ్ళిపోయారు. ఇల్లంతా పెద్ద గొడవ అయి పోయింది. కుంటుంటు గౌరవానికి అమ్మాయి పెద్ద అంతరాయం అయిపోయిందని అందరూ లోలోపల అనుకోవడం మొదలు పెట్టారు. అన్నగారూ అదే భావనకి బలి అయి పోయినారు. ఆ విధంతువును ప్రేమించిన పెద్ద మనిషి కూడా, ఆ యింటికి ఎవరన్నా వస్తే తన అంతర్యామికి భంగకరమని మరెవరూ రావడం యిష్టంలేక, అమ్మాయి ప్రసరన అనుమానాస్పద మేనని అంటూ వచ్చారు. తను కట్టుకున్న ఆ కాకి గూడులో యితరైవరికీ ప్రవేశార్హత వుండరాదని అతని కోరిక.

అమ్మాయి యిదంతా విని చాకితురాలయి పోయింది. ఒక్కమాట అనలేదు. తనిమ్మో నించి వెళ్ళిపోతే బాగున్నాననించింది. ఈ చితికిన కుటుంబానికి యింత దుఃఖం తెచ్చి పెట్టేది తనే కనక తను దూరమయి పోతే, వాళ్ళందరికీ సహాయపడినట్లు వుతుందనుకుంది. తను ఉద్యోగం చేస్తూ యిమ్మో అర్థికంగా యెంతో సహాయ పడుతున్న మాట వాస్తవం. రేపు తిరిగే మనస్సు విరుచుకుని భర్త దగ్గరికి పోతే పిల్లలేవయి పోతారు? తనెలా సహాయం చెయ్యగలుగుతుంది? ఒక రాత్రుల్లా గుండె విప్పకుని యేడ్చింది.

మర్నాడు పొద్దున్నే అన్నగారిలో అన్నది. "మీ పురోభివృద్ధి కోసం నేనే త్యాగపన్నా చెయ్యడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. వాలో నించి మనస్సును పెరికి పోరేసుకున్నాను. ఆయన దగ్గరికి పోతాను. అన్నయ్యా, క్షమించు."

ఈ మాట విన్నా నమ్మలేక పోయాడు అన్నగారు. చెల్లెలు కనక నిజంగా అన్న ప్రకారం వెలిసోతే కుటుంబ భారాన్ని తనొక్కడూ రేపట్నీంచి యెలా మోయడం? ఈ సంగతి అతనెప్పుడూ ఆలోచించవయినా లేదు. ఒక్కసారిగా, జీవన యాత్రలో భీరుత్వం ఆవహించిందతన్ని.

"ఆయన మళ్ళీ రానిస్తాడని ఎలా నమ్మకం?..." కొంచెం బాధాకరంగా, ఉద్రేక పూరితంగా... "నీకూ అతనికి సంబంధం వుందని ఊరంతా అనుకుంటున్నప్పుడు. ఆయనకి మాత్రం తెలియకుండా వుంటుందా? అంతా మన దురదృష్టం" అన్నాడు.

పదునయిన గొడ్డలిలో గుండె మీద కొట్టి వట్టయింది. అమ్మాయికి. అన్నగారింత అధోగతికి లోనవుతాడనుకోలేదు. తన్నా విధంగా శంకిస్తాడని కనయినా అనుకోలేదు. కళ్ళవీళ్ళు పెట్టి మందస్వరంలో అన్నది. "వాన్న చచ్చిపోయినప్పుడు మనలోపాలు యేడ్చి పోయేందుకు వచ్చాడాయన. మావయ్య చెప్పింది మళ్ళు కూడా నమ్ముతున్నావా?..."

అన్నగారేం మాట్లాడలేదు. లేచిపోయాడు. ఆ క్షణంలో అతనికి సోదర ప్రేమకానీ, స్నేహ భర్మంగానీ కొంచెంకూడా పట్టలేదు.

అమ్మాయి గదిలోకి పోయింది. గుండె కొట్టుకుంటోంది. మంచం మీద పడిపోదామనుకుంది. మంచం మీద రెండు పుస్తకాలున్నాయి. వాటిని తీసి పక్కనే పెట్టి పోయింది. వాటిల్లో నించి కొన్ని కాగితాలుతాలి కింద పడ్డాయి. ఆ కాగితాల్ని విరి తియ్యబోయింది. పరధ్యానంగా ఆ కాగితాలేవిలో చూడబోయి ప్రంభించిపోయింది. తన దైనందిన చర్య వాటిల్లో వుంది.

తన వెనక యింత ఏద నిత్యమూ వెన్నాడుతోందని ఎన్నడూ అనుకోలేదు. తనపై యింత అనుమానం ఆపులే యెందుకు కలగాలి? తనేం పాపం చేసింది?

ఆ కాగితాలు చేత్తో పట్టుకుని నిలబడింది. ఎదురు గుండా నిలుపుటద్దం వుంది. కళ్ళవీళ్ళు తుడుచుకోవాలని దగ్గరికి పోయింది.

మదుటికి కుడి నేవున గాయపు మచ్చ ఒకటుంది. చేత్తో దాన్ని పుక్కించింది. తన జీవితానికి చూసిపోని మచ్చ అదే. ఆనాటి మధ్యాహ్నం, బానీ, బతుకుపై విరక్తి, మనస్సు శరీరాం మధ్య రేగిన పోరాటంలో తన ఒంటి అన్నీ గుర్తు కొస్తున్నవి. కళ్ళల్లో వీళ్ళు నిండినవే కాని ధారలయి పార్లడం లేదు.

అద్దం ముందు నిలబడ లేక పోయింది. "గదిలోనించీ పైకి రా, రా" అనే పిలుపు మదూర తీరాం మంచి వినిపిస్తున్నది. కాళ్ళు తడబడుతూ వరందాలోకి వచ్చింది. తంవాల్యకు నిలబడింది.

మళ్ళీ ఆ బానీ, బంపంతువు చావు కళ్ళకు కడుతున్నవి. వదుండాకా వీళ్ళు వచ్చినట్లున్నది. మునిగి పోవాలనుకున్నది.

కళ్ళనిండా వీళ్ళలో ఆకాశం కేసి చూసింది.

ఆనాడు తిరగే కాల్కింది రసాతలం ఒక్క పెట్టువ కంపిల్లు తున్నది.

ఆ వీలాకాశంలో సప్తమదుబా వర్ణ వర్ణాలలో నేంమీదకి పారుతున్నవి. మేఘాలు శరవేగంలో ఆవధి తెలియ కుండా పోతున్నవి. ఒకక్షణం చీకటి, ఒక క్షణం వెలుగు.

ఆకాశం మనోస్త వదనంలో ఒక్కసారి ప్రభుత్వ మయింది.

"తల్లీ, యిసారి వస్తున్నానే" అని కెప్పువ కేక చేసి నేం మీద పడిపోయింది.

వైద్యుడు వచ్చి "రోగికి అంగ నైకల్యం సంభవించింది! దీర్ఘ చికిత్స అవసరం" అన్నారు.

రచన: 1950, అముద్రితం

